

PLAN PRACY DORADCY ZAWODOWEGO

na rok szkolny 2025/2026

Podstawy prawne:

- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
- Kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026.

Cele główne doradztwa zawodowego.

- Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
- Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy (aktywizacja zawodowa).
- Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.
- Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu.
- Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy, o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego.
- Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.
- Kształtowanie szacunku do pracy.
- Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

Treści programowe:

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych, które jednocześnie wyznaczają treści programowe doradztwa zawodowego:

- 1. Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. **Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocowego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu w odniesieniu do w/w obszarów:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- dokonuje autoprezentacji;

- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;
- podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

Cele szczegółowe w zakresie pracy z młodzieżą:

- wdrażanie uczniów do samopoznania
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron
- wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie
- przełamywanie barier emocjonalnych

- wyrabianie szacunku dla samego siebie
- planowanie własnego rozwoju
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów
- poznanie możliwych form zatrudnienia
- zdobycie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy
- zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji
- zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej
- rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy
- poznanie lokalnego rynku pracy
- kreowanie własnej kariery zawodowej w wyniku samo zatrudnienia
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego
- preorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu
- rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność)

W zakresie pracy z rodzicami:

- podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi
- doskonalenie umiejętności wychowawczych
- wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej
- prezentacja założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów
- zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa narożnych jego poziomach.

W zakresie współpracy z nauczycielami:

- A. uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej
- B. lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy
- C. nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego w szkole podstawowej. Uwzględniają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele edukacji poszczególnych przedmiotów, m.in. wiedzy o społeczeństwie oraz wychowania do życia w rodzinie, co umożliwia realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych w tym innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu – w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII szkoły

podstawowej są spójne z celami preorientacji zawodowej (przedszkole), orientacji zawodowej

(klas I–VI szkoły podstawowej) i doradztwa zawodowego w szkołach ponadpodstawowych.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla Szkoły Podstawowej.
3. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat: rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w życiu codziennym i zawodowym, alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym, programów

edukacyjnych UE oraz porównywalności dyplomów i certyfikatów zawodowych.

4. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.

5. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

6. Kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno- pedagogicznych.

7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły.

8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.

9. Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie: tworzenia i zapewniania ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły, realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej - zawartych w planie wychowawczym szkoły.

10. Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.

11. Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym.

12. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno–pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego itp.

Formy pracy:

- informacja edukacyjna i zawodowa
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów – decyzje
- tworzenie bazy informacyjnej
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego

(szkoły branżowe, technika, licea ogólnokształcące)

- doradzanie rodzicom uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne,

rodzinne itp.

- doradzanie rodzicom i uczniom z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego
- współpraca z poradnią psychologiczno -pedagogiczną
- gromadzenie i systematyczna aktualizacja informacji edukacyjnej i zawodowej
- wydawanie gazetki szkolnej
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami wybranych zawodów.

Metody pracy:

- pogadanki
- ankiety
- konkursy
- rozmowa doradcza
- poradnictwo indywidualne i grupowe
- lekcje wychowawcze
- warsztaty

Przewidywane efekty:

- Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

Harmonogram działań doradczych – klasa 7

Miesiąc	Temat zajęć	Cele szczegółowe
IX	Poznaję siebie – moje zainteresowania i mocne strony	Rozwijanie samooceny i świadomości własnych predyspozycji.
X	Kompetencje przyszłości	Kształtowanie umiejętności współpracy, krytycznego myślenia i analizy.
XI	Zawody przyszłości i tradycyjne	Orientacja w świecie zawodów i rynku pracy.
XII	Wartości a wybór zawodu	Świadomość wartości w życiu i karierze.
I	Style uczenia się a planowanie kariery	Poznanie własnego stylu uczenia się.
II	Rola szkoły w moim życiu	Budowanie motywacji do nauki.
III	Jak podejmować decyzje?	Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.
IV	System edukacji w Polsce	Poznanie ścieżek kształcenia i możliwości dalszej nauki.
V	Moja przyszłość – cele na najbliższe lata	Wyznaczanie celów i planowanie ścieżki edukacyjnej.

Harmonogram działań doradczych – klasa 8

Miesiąc	Temat zajęć	Cele szczegółowe
IX	Moje zasoby – co potrafię, co mnie wyróżnia	Analiza mocnych i słabych stron ucznia.
X	Zawody i ich wymagania	Poznanie wymagań różnych zawodów.
XI	Świat szkół ponadpodstawowych	Zapoznanie z ofertą edukacyjną.

XII	Jak czytać informator o szkołach i rekrutacji	Nauka krytycznej analizy informacji.
I	Rozmowa kwalifikacyjna i autoprezentacja	Przygotowanie do autoprezentacji i wystąpień.
II	Kompetencje cyfrowe i nowe technologie	Znaczenie kompetencji cyfrowych w przyszłości.
III	Zawody moich marzeń	Refleksja nad aspiracjami zawodowymi.
IV	Planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej	Opracowanie własnego planu edukacyjnego.
V	Powtórzenie i podsumowanie – 'Mój plan na przyszłość'	Utrwalenie wiedzy i prezentacja planu.

Działania uzupełniające:

- Tworzenie padletu doradcy zawodowego z materiałami dla uczniów i rodziców.
- Zajęcia z doradcą zawodowym z Urzędu Pracy.
- Udział w Targach Pracy i Targach Edukacyjnych.
- Wykonywanie testów osobowościowych (np. test Hollanda) i testów predyspozycji zawodowych z dostępnych narzędzi online (np. <https://www.cdzdm.pl/PL-H488/wykonaj-testy-predyspozycji-zawodowych.html>).

Projekty i współpraca z instytucjami:

Klasa 8a będzie realizowała projekt: „Krok w przyszłość zawodową, czyli jak zacząć przygotowania do funkcjonowania na dynamicznym rynku pracy” we współpracy z Centrum Rozwoju Edukacji w Skierniewicach.

W ramach projektu zaplanowano:

- warsztaty z kompetencji miękkich, m.in. praca w grupie, komunikacja interpersonalna, rozwiązywanie konfliktów, zarządzanie czasem,
- zajęcia praktyczne z wykorzystaniem platformy Mapa Karier (<https://mapakarier.org>) pozwalające na poznanie zawodów, ścieżek edukacyjnych i wymagań rynku pracy,
- opracowanie indywidualnych ścieżek rozwoju zawodowego na podstawie testów i analizy predyspozycji uczniów,

- spotkania z ekspertami i praktykami rynku pracy, którzy przedstawia realia pracy w różnych branżach,
- podsumowanie projektu w formie prezentacji uczniowskich, w których ósmoklasiści zaprezentują swoje plany i refleksje.
- udział uczniów klas ósmych w Targach Pracy I Targach Edukacyjnych
- spotkanie uczniów z absolwentami szkoły, wywiady z uczniami, zapoznanie się ze specyfiką szkół ponadpodstawowych, przesłanki i czynniki, które zważyły na podjęciu decyzji o dalszej ścieżki kariery.

Przykładowe moduły warsztatów z kompetencji miękkich:

1. Skuteczna komunikacja – jak mówić i słuchać, aby się zrozumieć.
2. Praca w zespole – role grupowe, współpraca i rozwiązywanie konfliktów.
3. Zarządzanie czasem i stresem – jak organizować naukę i odpoczynek.
4. Kreatywność i innowacyjność – jak szukać nowych pomysłów i rozwiązań.

Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE):

Doradztwo zawodowe będzie realizowane z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

Działania obejmują:

- indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, dostosowane do możliwości ucznia,
- współpracę z pedagogiem, psychologiem i wychowawcami przy planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- wykorzystanie narzędzi diagnostycznych w uproszczonej formie (kwestionariusze graficzne, testy preferencji, np. test Hollanda),
- dostosowanie metod i form zajęć (więcej elementów praktycznych, praca w mniejszych grupach, dodatkowe wyjaśnienia),
- udostępnianie materiałów w padlecie doradcy zawodowego dla uczniów i rodziców,
- ułatwienie kontaktu z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych i instytucji rynku pracy.

Celem jest wsparcie uczniów w:

- poznaniu własnych możliwości,
- zwiększeniu poczucia sprawczości i samodzielności,
- wyborze realnej i dostosowanej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Podsumowanie:

Efektem końcowym realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego jest przygotowanie

-ucznia do podejmowania trafnych decyzji w wyborze dalszego kształcenia oraz przygotowanie

-absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne

-funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.

Ewaluacja

Ewaluacja ustna programu, na podstawie informacji zwrotnej przekazanej przez uczniów I rodziców swoim wychowawcom – ocena przydatności zajęć z zakresu orientacji I doradztwa zawodowego. Przygotowanie i przeprowadzenie ankiety dla uczniów i rodziców on – line

Działania zaplanowane w planie pracy na bieżący rok może ulec modyfikacji w trakcie trwania roku szkolnego.

Przygotowała Aneta Nowak- doradca zawodowy.